EL MUSEU I EL BATEC DE CADA DIA DE TORROELLA

A l'hora de pensar en el tipus de museu que convé a Torroella, hi havia una idea mare, una idea de fons que ha d'inspirar cada acció que es faci per tirar el projecte endavant i sobretot que ha de quedar plasmada a cada sala, a cada racó de l'edifici:

El museu no pot ser ni un magatzem de rocs, ni un cementiri on s'hi venerin les restes d'una cultura venerable, però ja caducada, morta.

Tot el material exposat ha de tenir dues propietats:

Per un costat ha d'ésser com la maqueta d'un edifici, com el mapa d'un país; de forma reduïda i condensada ha de saber expressar la realitat viva de la nostra vila en la seva totalitat. Per altra banda s'ha de saber trobar una sensació de vitalitat, com es diu ara "de marxa". Davant del material exposat el visitant s'ha de sentir interpel.lat per la realitat de Torroella, problematitzat, inquiet i amb ganes de saber més, d'anar més al fons de les qüestions.

És dintre d'aquesta idea de totalitat i de vitalitat que s'ha pensat donar cabuda al museu a un aspecte que en aquest tipus de projecte resta normalment oblidat:

Reservant-hi una sala per reflectir-hi la situació actual, la realitat d'ara i aquí del nostre municipi.

Només amb una mirada superficial ens podem adonar de la gran diversitat d'aspectes que fan del nostre Municipi una realitat viva, engrescadora i contradictòria a la vegada, que mereixen quedar reflectits en un projecte que pretén abastar la nostra realitat, com és el museu que ara endeguem.

Si ens fixem en l'economia s'haurà d'exposar l'evolució soferta per l'economia torroellenca en aquests últims 30 anys. S'haurà de veure el pas duna economia agrària i pesquera a una economia de serveis basada en el turisme, juntament amb una incipient industrialització, i al mateix temps constatar els canvis haguts en els nivells d'ocupació, tant absoluts com relatius en cada un dels sectors, canvis en el nivell de vida, en la renda per càpita, en el valor afegit, en els hàbits de consum, etc.

En l'aspecte geogràfic i urbanístic s'haurà de donar una visió dels diferents elements geògrafics que componen el municipi i sobretot exposar el canvi que s'ha produït en l'estructura urbana del municipi des dels anys 40 fins a l'actualitat. Aquesta exposició haurà d'aprofundir en els canvis produïts en l'estructura urbana de l'Estartit i també en el nucli urbà de Torroella. Es tractarà de veure com s'han anat construint el conjunt d'urbanitzacions actualment existents al terme i com aquestes han modificat el paisatge i tota l'estructura urbana del municipi.

El museu cal que contempli l'economia actual.

També s'exposaran les conseqüències del creixement urbanístic anàrquic i quins perjudicis ha portat al municipi a canvi d'uns beneficis particulars.

En un altre apartat s'haurà de mostrar la divisió dels torroellencs per sexe, edat, procedència, situació laboral, nivell d'ingressos, propietat dels mitjans de producció, etc. Veient al mateix temps llur evolució en aquests últims anys.

En l'aspecte demogràfic haurem de tenir en compte algunes de les següents variables. Canvis en la piràmide d'edats, en la natalitat, la mortalitat, la nupcialitat, l'impacte de la immigració i de l'emigració, la taxa de creixement, etc.

En l'aspecte ecològic s'hauran d'assenyalar els principals problemes d'aquest caire que pateix el terme municipal (el Ter, el castell, el Montgrí, les platges, les Medes, etc.). Veure de quina manera s'ha arribat a la situació actual, quines conseqüències porta aquesta situació, quins intents s'han fet per trobar-hi una solució, com seria el nostre terme sense aquests problemes, etc.

Un altre aspecte de Torroella són les manifestacions col.lectives: Santa Caterina, la Fira de Sant Andreu, els mercats dels dilluns, la festa major, etc. Veure llurs orígens, llurs evolucions, l'estat actual, etc.

Dintre aquesta colla de realitats també hi tenen cabuda els costums, els oficis, les eines de la pagesia, els pescadors, els botiguers, el tipus d'habitacle, la divisió del treball, les activitats quotidianes, etc.

Aquests són alguns aspectes anomenats a tall d'exemple, però segur que entre tots se'ns acudirien molts més que enriquirien de bon troç el petit inventari aquí exposat.

Del que es tracta ara és de trobar, dintre de les moltes possibilitats que existeixen, una forma operativa que faci viable el projecte dintre de les limitacions d'espai, disponibilitats econòmiques i d'altra mena a les quals no hi podem girar l'esquena.

Una possibilitat és que aquest apartat es compongui de dues parts: la primera, d'unes dades fixes (situació geogràfica, població, ocupacions econòmiques, etc.) que ajudés el visitant forani a situar-se, i l'altra, fos una exposició monogràfica d'un tema concret, interessant o d'actualitat per a la vila, que s'aniria canviant periòdicament; per exemple, cada sis mesos, fet amb l'esperit que es deia al principi de problematitzar, crear inquietuds, despertar l'esperit crític, etc., però al mateix temps, exposant de forma viva i entenedora, per mitjà de fotografies, diapositives, video, gràfics i amb algun sistema de llums que faci entretingut i àdhuc divertit el veure l'exposició.

Exemples de temes monogràfics poden ésser els efectes del turisme, la situació agrícola, la contaminació del Ter, el balanç d'una etapa de l'ajuntament, l'efemèrides d'alguna personalitat local rellevant, etc.

Entre tots caldrà anar perfilant aquest projecte, perquè per un costat no existeixen encara els estudis bàsics, que permetrien fer les exposicions, i per l'altre ens manquen punts de referència per poder-nos inspirar, ja que com s'ha dit al principi aquest és un aspecte que malauradament roman oblidat als museus d'un abast semblant al nostre.

Malgrat tot, és una idea que cal tirar endavant si volem que el museu sigui una obra de la qual els torroellencs ens en puguem enorgullir, i si aspirem a què els homes i les dones d'aquest país tinguem un criteri propi per tal de què estiguem informats i coneguem la realitat que ens envolta.

PERE GUANTER